

Лілія Назарчук,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність 016 Спеціальна освіта,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Олександр Борейко,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти,
андрагогіки та управління,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

**РОЛЬ ЛОГОРИТМІКИ У РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ
ПОРУШЕННЯМ КОМУНІКАЦІЇ**

Щороку в Україні реєструється збільшення кількості учнів молодших класів, які мають проблеми з мовленнєвим розвитком (як усним, так і письмовим). На сьогодні діагноз «діти з порушеннями мовлення» ставиться в шість разів частіше, ніж, скажімо, два десятиліття тому.

Діти молодшого шкільного віку, які не опанували мовлення на належному рівні та, відповідно, мають порушення комунікації, не можуть вважатися готовими до навчання у школі. Більше того, недорозвиненість мовлення у період молодшого шкільного віку не тільки ускладнює дитині засвоєння знань, але й негативно позначається на міжособистісній взаємодії із оточуючими та ускладнює процес ігрової, комунікативної та інших видів діяльності [1].

Проблема мовленнєвих порушень у дітей спричиняє складнощі у процесі засвоєння навчальної програми, зумовлює неуспішність шкільного навчання. Дуже часто діти молодшого шкільного віку із порушеннями мовлення часто стикаються із проблемами соціалізації та інтеграції у шкільний колектив через нездатність однолітків зрозуміти їхнє мовлення та спілкуватися із ними виникнення труднощів під час комунікативної взаємодії.

Із огляду на вище сказане, доцільно розглянути ефективні засоби, що сприяють розвитку мовлення молодших школярів із порушенням комунікації. До них відносимо логоритміку. Логоритміка – це комплекс вправ, які школяр виконує, маючи за опору музику та вірші, коли його рухи гармонійно поєднуються зі звуком [2].

Логоритміка – інноваційна педагогічна технологія, маючи у своїй основі ігрові та рухові дії, відповідаючи потребами учнів у грі, руховій активності, оптимізує інтерес, позитивну мотивацію учнів молодших класів до комунікативної діяльності, створює основу для мовотворчості [2].

Заняття за використання логоритміки у питанні корекції у розвитку мовлення молодших школярів, що мають порушення комунікації, охоплюють: ритміку, артикуляційну гімнастику, дихальну гімнастику, вокало-терапію та вправи, що спрямовані на розвиток моторики, уваги, а також формування вміння ритмічно ходити та синхронізувати рухи [3].

Потенціал логоритміки у оптимізації комунікації між учнями молодших класів, які мають порушення мовлення, допомагає:

- формувати правильне дихання у процесі мовленнєвої діяльності та комунікативної взаємодії;
- оптимізувати емоційні засоби вираження комунікації (за допомогою інтонації, темпу, ритму, сили голосу);

- розвивати голос, артикуляцію звуків завдяки чому можна сформувати чіткість та правильність мовлення у дітей
- регулювати м'язовий тонус;
- позитивно впливати на розвиток координації рухів як у статиці, так і в динаміці;
- створювати навички взаємодії між словом (співом), рухом та музикою (ритмом);
- розвивати активність та гнучкість пальчиків, рук учнів, а також дрібної та великої моторики разом із мімікою;
- розвивати дитячу уяву та творчість у різних видах комунікативної діяльності;
- корегувати музично-ритмічні рухи та орієнтацію у просторі, розвивати навички ефективної комунікативної взаємодії із однолітками (у процесі ігрової, музичної, рухової діяльності) [3].

Отже, роль логоритміки для корекції комунікативних порушень у дітей молодшого шкільного віку із порушеннями мовлення вкрай важко переоцінити. Це інноваційна логопедична технологія, що поєднує звуки та ритми (тобто виконання завдань на оптимізацію комунікативних вмінь та навичок дітей у процесі слухання за виконання вправ за умов виконання рухливих ігор, гімнастичних вправ під музику

Педагоги вдаються до неї, працюючи із учнями молодших класів із порушенням мовлення, що мають труднощі комунікативної взаємодії, використовуючи рухи в парі зі звуковим супроводом. Ці вправи та завдання мають безсумнівну користь для дітей. Вони сприяють розвитку дихання, мовлення, слуху, моторики та вияву творчих здібностей учнів.

Застосування оптимальних засобів на фронтальних логопедичних заняттях з використанням логоритміки, насиченість їх ігровими ситуаціями із залученням казкових героїв, наявність цікавих рухливих моментів викликає величезний інтерес до виконання мовленнєвих завдань у дітей молодшого шкільного віку, що мають порушення комунікації. Така робота постійно підтримує позитивний настрій молодших школярів із порушеннями мовлення у різних видах мовленнєвої діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальне недорозвинення мовлення: теорія та перспективне планування корекційно-розвиткової роботи : навчальний посібник / уклад. Н. М. Могильова. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна. 2019. 123 с.
2. Котломанітова Г. Упровадження логоритміки в інклюзивне освітнє середовище початкової школи. *Теоретична і дидактична філологія. Серія: Педагогіка*. 2018. Вип. 27. С. 84–93.
3. Сімко А.В. Особливості розвитку психомоторної активності дітей. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2017. № 9(2). С. 205–214.